

Regional indelning – tre nya län (SoU 2016:48)

Sammanfattning

Ja till Svealands län och landsting

Älvkarleby kommuns sammanvägda bedömning av Indelningskommitténs förslag om att bilda ett nytt landsting i Svealands län är att det finns objektiva bärande skäl för att genomföra förslaget och att det medför bestående fördelar i enlighet med indelningslagens krav.

Älvkarleby Kommun instämmer i att den föreslagna geografiska indelningen för Svealands läns landsting, i en nationell avvägning, är en god utgångspunkt för det kommande landstinget. Att Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län bildar ett nytt län och ett nytt landsting är en utmaning som innebär att våga tänka nytt och att se möjligheterna. Älvkarleby Kommun ser fram mot att få vara en del av det arbetet.

Under mer än 20 år har staten, näringslivet och civilsamhället successivt omorganiserat sig i regioner större än dagens små län. Det har lett till en oacceptabel assymetri, som gör att de tre stora länen har andra förutsättningar än de 18 mindre länen. Reformeringen av samhällsorganisationen på regional nivå behöver fullföljas.

Frågan har diskuterats under lång tid. Genom utredningar, dialoger och remissvar, t ex på Ansvarskommitténs betänkande, har en majoritet av berörda intressenter ställt sig bakom behovet av en reform. Älvkarleby Kommun delar regeringens utgångspunkter i direktiven och fokuserar därför detta remissvar på *hur* reformen på bästa sätt genomförs.

Älvkarleby Kommun delar kommitténs analys att sex jämnstarka regioner, med kapacitet att bedriva regional utveckling och att fullgöra uppdragen inom hälso- och sjukvården för sina medborgare är rätt väg att gå.

Regeringen bör vara tydlig och i kommande proposition lägga fast att Sverige på regional samhällsnivå från år 2023 ska vara indelat i sex län och att relevanta statliga myndigheter ska följa denna indelning.

God granne

Svealands län kommer att gränsa till samtliga föreslagna län utom Skåne/Blekinge. Detta gör att det är väsentligt att bygga upp goda grannrelationer inom alla samhällsområden.

Älvkarleby Kommun konstaterar att Svealands län kommer att ha den för länet sannolikt viktigaste tillväxtofaktorn – Stockholm – utanför länet. Detta kommer att kräva speciella arrangemang för att koppla samman Svealands län med Stockholms län inom t ex infrastruktur, kollektivtrafik, kultur och arbetsmarknad.

Hälso och sjukvården behöver en större organisation

Hälso- och sjukvårdens framtida utmaningar kommer att kunna hanteras på ett bättre sätt i större demokratiskt styrda landsting än i dagens samverkansnämnder. De förhandlingslösningar som nämnden kan åstadkomma är inte tillräckligt kraftfulla för att åstadkomma den önskvärda utvecklingen.

Regionens storlek är viktig för möjligheten att ta ett samlat ansvar för hela vårdkedjan inklusive den högspecialiserade vården. Ökad kunskap, demografisk förändring och ökade krav från medborgarna innebär att vården framöver också kommer att behöva genomföra stora investeringar. Små landsting har ett litet befolkningsunderlag och därmed en för liten ekonomi för att klara dessa framtida stora investeringsbehov. I dessa och andra välfärdsfrågor är samspelet med kommunerna en viktig framgångsfaktor.

Stärkt kapacitet för forskning och utveckling

Det föreslagna Svealands län kommer att innehålla många starka företag, lärosäten och en hälso- och sjukvård med sammantaget en betydande forsknings- och utvecklingskapacitet. Genom ett strategiskt och systematiskt utvecklingsarbete inom det nya länet kommer en kraftsamling av resurser att främja en hållbar tillväxt än bättre än i dagens mindre län och landsting.

Älvkarleby Kommun anser att detta ger ökade möjligheter att stärka näringslivets utveckling i hela det nya länet.

Landstinget ska ha det regionala utvecklingsansvaret

Ett viktigt skäl för Älvkarleby Kommun att bejaka bildandet av nya län är att den politiska nivån i form av de nya landstingen även fortsättningsvis får statens förtroende att leda det regionala utvecklingsarbetet och ta det territoriella ansvaret. Älvkarleby Kommun tillstyrker Indelningskommitténs förslag om att det är landstingen som ska ha det regionala utvecklingsansvaret. Enligt kommittén ska landstingen framöver åläggas detta ansvar. Älvkarleby Kommun menar att detta är ett klokt förslag som tydliggör att detta uppdrag kommer från staten.

Kommunernas insatser och betydelse i det regionala utvecklingsarbetet kan inte nog understrykas. Samspelet med de drygt 60 kommuner som kommer att finnas i länet kräver nya arbetsformer och en ny organisering.

Större och bredare uppdrag

Region Skåne och Västra Götalandsregionen har visat att den regionala politiska nivån är både beredd och kapabel att axla ansvar som traditionellt funnits i staten.

Älvkarleby Kommun ser positivt på att regionala myndigheter kan få ta ansvar för frågor inom fler politikområden. Vi menar att infrastruktur i vägar, järnvägar och bredband, liksom delar av arbetsmarknadspolitiken, utbildningspolitiken, forskningsfinansiering och ett vidgat ansvar för den nationella delen av kulturpolitiken är exempel på områden som vi kan diskutera.

Flerkärning förvaltningsstruktur

I det nya länet kommer såväl landstingets förvaltningsorganisation som länsstyrelsen och berörda sektormyndigheter med regional organisering att behöva välja lokaliseringssorter. Älvkarleby Kommun menar att samtliga dessa processer bör ske i ett sammanhang. Även om olika organ fattar formella beslut så bör i första hand regeringen och kommande indelningsdelegerade föra nära överläggningar för att bästa resultat ska uppnås.

Finansieringsprincipen gäller

Finansieringsprincipen ska gälla också en reform som denna. De merkostnader som uppkommer enligt förslaget ska enligt Älvkarleby Kommun uppfattning finansieras av staten.

Det är inte rimligt att de förändringar som genomförs genom riksdags- och regeringsbeslut ska belasta den del av befolkningen som finns i det föreslagna Svealand. Vi förutser att staten för dialog med de kommande landstingen om att tillföra ytterligare resurser för att underlätta processen.

Klargör roller på regional nivå

Kommittén måste i sitt fortsatta arbete söka lösningar för att dels ge de nya landstingen ett tydligt mandat att leda utvecklingen inom sitt territorium och dels säkerställa att myndigheterna, inklusive länsstyrelsen, ges en ny roll på den regionala spelplanen. Vår uppfattning är att nya roller, samspel och samverkan måste utformas med utgångspunkt i den nya situationen. Från Älvkarleby Kommun välkomnar vi en fortsatt öppen och framåtsyftande dialog med kommittén i denna centrala fråga under det kommande arbetet.

Nytt begrepp i stället för landsting?

Begreppet region är etablerat för de landsting som övertagit det regionala utvecklingsansvaret, inte minst i Region Skåne och Västra Götalandsregionen. Numera är det endast vid allmänna val som begreppet landsting används för den regionala politiska nivån.

För Svealands län skulle det som kommittén benämner Svealands läns landsting i stället med detta förslag komma att heta Region Svealand.

Älvkarleby
kommun

Protokoll för Kommunstyrelsen

Plats: Kommunhusets sessionssal, Skutskär

Datum och tid: 2016-10-12 kl. 13.00-16.30

Justering

Plats: Kommunhuset, Skutskär

Datum och tid: Direkjustering

Paragrafer: 112

Sekreterare:

Jacob Sandqvist

Ordförande:

Marie Larsson

Justerare:

Kristina Othén

Maj-Britt Jakobsson

ANSLAG / BEVIS

Kommunstyrelsens protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens officiella anslagstavla. Protokollet förvaras på kommunhuset.

Sammanträdesdatum 2016-10-12

Datum då anslaget sätts upp

Datum då anslaget tas ned

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Beslutande

Ledamöter

Namn (politisk tillhörighet) Paragrafer

Marie Larsson (S)

Tommy Jakobsson (S)

Rolf Bejerfjord (S)

Kristina Othén (V)

Mattias Boström (MP)

Kenneth Holmström (M)

Clarrie Leim (C)

Torbjörn Löfgren (KV)

Maj-Britt Jakobsson (SD)

Tjänstgörande ersättare

Namn (politisk tillhörighet) Paragrafer Ordinarie ledamot

Kjell Grönberg (S)

Jenny Dahlberg Jönsson (S)

Kurt L Andersson (S)

Sandra Andersson (SD)

Övriga närvarande

Övriga deltagare

Namn

Paragrafer

Befattning

Anna-Karin Karlsson

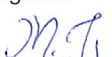
Kommunchef

Veikko Niemi

Ekonomichef

Jacob Sandqvist

Kommunsekreterare

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	Utdragsbestyrkande
			

KS § 112 Remiss från Regeringskansliet gällande "Regional indelning - tre nya län".

Diarienumr
2016/94

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att yttra sig enligt landstingets förslag till yttrande, med förändringen att stycket "demokratins utveckling" tas bort.

Reservationer och särskilda uttalanden

Kenneth Holmström (M) lämnar ett särskilt uttalande, som biläggs protokollet.

Clarrie Leim (C), Kenneth Holmström (M), Torbjörn Löfgren (KV) och Maj-Britt Jakobsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har tillställt kommunerna en remiss gällande regional indelning i tre nya län.

Beslutsunderlag

- Förslag till remissvar – Region Svealand

Förslag till beslut på sammanträdet

Marie Larsson (S) yrkar att kommunstyrelsen beslutar att yttra sig enligt landstingets förslag till yttrande, med förändringen att stycket "demokratins utveckling" tas bort.

Clarrie Leim (C) yrkar att kommunstyrelsen beslutar att yttra sig enligt landstingets förslag till yttrande, med ett tillägg under rubriken "Landstinget ska a det regionala utvecklingsansvaret", andra stycket, som lyder:

Mycket av förutsättningarna för utveckling av ekonomi och näringsliv avgörs på lokal nivå. Därför är det självklart att utvecklingsarbetet måste ske i samverkan med lokala företag och regionens kommuner. Kommunerna i Svealandsregionen måste få ett reellt inflytande över de frågor som berör dem. Samspelet med de drygt 60 kommuner som kommer att finnas i länet kräver nya arbetsformer. Ta till vara på närhetsprincipen; att befolkningen inte tappar närheten till servicen

Beslutsgång

Ordföranden ställer de två yrkandena mot varandra, och finner att kommunstyrelsen har beslutat enligt Marie Larssons (S) yrkande.

Beslutet lämnas till

Regeringskansliet

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	Utdragsbestyrkande

Ärende 18
Au § 118 160928

Yttrande över Indelningskommitténs delbetänkande: Regional indelning tre nya län

Särskilt yttrande
Moderaterna

Moderaterna anser att regionbildning ska byggas underifrån, med folkligt stöd och bred förankring. Vi anser vidare att det behövs en djupare konsekvensanalys av Indelningskommitténs förslag för att belysa de utmaningar och eventuella problem som kan uppstå för Uppsala län. Uppsala och Stockholm har redan idag en väl fungerande arbetsmarknadsregion som på många sätt är avgörande för Uppsala läms framtid. Dessa är intressen som måste bevakas även framgent.

I det fall riksdagen ändå väljer att driva igenom denna nya indelning av landstingskommuner i Sverige är den föreslagna indelningen, ur ett sjukvårdsperspektiv, sannolikt den mest fördelaktiga för Uppsala län. Möjligen bör då även Värmland inkluderas i Svealandsregionen. Vi anser dock att det är tveksamt huruvida det finns positiva effekter för hela den tilltänkta Svealandsregionen samt inom andra områden än sjukvården.

Kenneth Holmström (M)
Gruppledare